

PROFESIA DE CONSILIER JURIDIC ÎN ȚĂRI DIN EUROPA

Naciu-Costin MERGEANE,

Prof. univ. Vlad BARBU,

Drd. Ionuț IORDACHE

Abstract

The totality of organizational patterns for professions of a liberal nature that belong to the legal branch in Europe are similar, motivated by the fact that they represent intellectual activities of a professional nature, aimed at protecting rights, being an integral part of the principle of priority application of the law, a principle that belongs to democracy.

Jobs in the legal field, more precisely their exercise, are based on direct and personal relationships with the client. Among the liberal professions belonging to the legal field, among the most important are those of lawyer and notary, as well as that of legal advisor.

Considering the obvious similarities between lawyers and legal advisers in terms of the practice of the profession, we will try in this article to show some aspects regarding the role that lawyers and jurists have in the legislative structures of several European countries.

Keywords: *jurist, liberal professions, lawyers.*

Rolul consilierilor juridici și al avocaților în diferite sisteme juridice europene

Profesiile aparținând domeniului juridic, precum aceea de avocat sau consilier juridic, au un rol important, chiar esențial, în structurile legislative, sociale și economice ale țărilor.

În majoritatea țărilor europene, persoană care practică trebuie să aibă calitatea de membru al unei organizații de natură profesională sau organism profesional,

acesta cerință fiind obligatorie din punctul de vedere al apărării titlului specific aferent profesiei¹.

Atât în Marea Britanie, cât și în Belgia, avocații beneficiază de un drept exclusiv, nu pentru a oferi consultanță de specialitate juridică, ci doar în vederea reprezentării clientului în cadrul instanțelor de judecată. În Franța, Austria, Germania, precum și în Spania și Portugalia², consultanța din punct de vedere juridic³ și reprezentarea legală pot fi acordate fie de unul ori de către mai mulți reprezentanți ce aparțin profesiilor juridice.

Pentru accederea în profesie, în cadrul tuturor țărilor deținerea unei diplome emisă de o universitate reprezintă o condiție primordială, principală, diplome în științe juridice/drept, fiind obligatorie susținerea unuia sau mai multor examene/teste profesionale⁴.

În timp ce avocații, văzuți că membri ai profesiei liberale și, prin urmare, un simbol al capitalismului, erau adesea contestați sau mai bine spus tolerați de fostele țări comuniste, categoria de consultanță juridică nu a înflorit în Europa de Est până la sfârșitul erei comuniste (mijlocul anilor 1980 și anii 1990). Statul, organizațiile publice și întreprinderile de stat aveau nevoie de asistență juridică și reprezentare în instanță, însă având în vedere că avocații erau ceva asociat capitalismului și, prin urmare, trebuia evitat, legislația categoriei consultative era considerată ideală în acest scop.

După căderea comunismului, soarta consilierilor juridici a urmărit în mod diferit și dezvoltarea fiecărei țări în direcția democrației și a capitalismului.

Acesta este motivul pentru care vedem diferite stări ale profesiei în țările foste comuniste: în unele cazuri sunt absorbite în mare măsură de avocați; în alte cazuri au persistat, net separat că juriști, dar cu puteri juridice foarte diferite.

Astfel, este foarte clar că e aproape imposibil să se dea o definiție a profesiei de consilier juridic în Europa, altă decât în sensul foarte general de angajați care oferă asistență juridică angajatorilor lor.

Dar acest lucru ne ajută foarte puțin în ceea ce reprezintă scopul nostru principal, acela de a constată dacă profesia consilierului juridic este sau nu echivalentul celei a avocatului, în perspectiva permiterii organizațiilor naționale ale consilierilor juridici de a deveni membre cu drepturi depline ale CCBE⁵.

Prin urmare, ar putea fi mai util să analizăm elementele care sunt caracteristice profesiei de avocat, pentru a constată dacă sunt sau nu îndeplinite de organizația consilierilor juridici.

---

¹ Finlanda, Suedia.

² Statele cu cel mai bun grad de reglementare în domeniu.

³ Uneori și alte sarcini.

⁴ Iar în unele cazuri chiar o perioadă de practică profesională.

⁵ CCBE - CONSILIUL BAROURILOR ȘI AL SOCIETĂȚILOR DE DREPT DIN EUROPA.

Acest lucru presupune soluționarea unei probleme anterioare, extrem de importante, care este definirea a ceea ce este un avocat.

O astfel de definiție este în mod evident deosebit de importantă, delicată și dificilă și, în același timp, poate depăși limitele obiectivului care se află la baza acestui raport.

Abordarea problemei va fi, prin urmare, empirică, fără pretenția de a implica o definire generală a avocatului.

Așa cum s-a spus deja, există unele elemente/caracteristici care sunt tipice pentru profesiunea de avocat și care probabil ar trebui să se regăsească în organizațiile naționale ale consilierilor juridici, dacă aceștia își propun să fie considerați echivalentul avocaților.

Aceste elemente vor fi corelate cu cele zece principii esențiale ale profesiei juridice europene⁶, care vor fi indicate separat:

a) când profesia de consilier juridic este reglementată și se bazează pe pregătirea profesională⁷.

Referindu-ne la aspectele în a căror prezență ne-am putea afla, pentru a se vorbi de consilieri juridici echivalenți judecătorilor, trebuie probabil spus că activitățile nereglementate nu trebuie luate în considerare în derularea acestei cercetări.

Când vorbim de consilieri juridici ca aparținând unei profesii juridice, o diplomă în drept⁸ este de asemenea o cerință fundamentală, în mod evident, care nu poate fi ignorată. Pregătirea profesională și o diplomă în drept în primul rând este întotdeauna necesară în interesul general al publicului⁹ pentru a asigura un standard minim de calitate și pentru a distinge consilierii juridici de persoanele care oferă consultanță fără nici o calificare sau competență¹⁰. Totodată, un examen de verificare a pregătirii profesionale este obligatoriu în unele țări¹¹.

Reglementările de stat sunt în general legate de o lege care prevede o organizație însărcinată cu controlul activității consilierilor juridici, cu un sistem

---

⁶ Acceptată la sesiunea plenară CCBE din 25 noiembrie 2006 (CONSILIUL BAROURILOR ȘI AL SOCIETĂȚILOR DE DREPT DIN EUROPA are ca scop reprezentarea barourile membre și societățile juridice. Acesta a adoptat 2 texte: CARTA PRINCIPIILOR FUNDAMENTALE ALE AVOCATULUI EUROPEAN la 25 noiembrie 2006 – având ca scop de a ajuta asociațiile barourilor care luptă pentru a-și stabili independența și de a spori nivelul de înțelegere de către avocați a rolului lor în societate și Codul deontologic al avocatului european la 28 octombrie 1988, modificat de 3 ori, ultima data în data de 19 mai 2006).

⁷ Principiul j: autoreglementare și principiul g: competență profesională.

⁸ Sau o calificare echivalentă.

⁹ S-ar putea spune, în interesul cetățeanului – consumator de servicii juridice.

¹⁰ Ceea ce reprezintă o altă problemă specifică și importantă pentru profesia de avocat ca profesie europeană.

¹¹ De exemplu în Ungaria, chiar dacă nu este comparabil cu examenul obligatoriu de stat pentru avocați.

disciplinar, inclusiv sancțiuni și capacitate și forță suficiente pentru a le aplică, în cazul unor abuzuri.

În orice caz, conceptul de consilier juridic complet calificat este un lucru care, că de obicei, diferă de la o țară europeană la altă.

b) *când înscrierea într-un registru ținut de organizația consilierilor juridici este obligatorie pentru a practica profesia*¹².

Înscrierea obligatorie într-un registru ținut de o organizație însărcinată cu accesul la profesie, ca și condiție obligatorie¹³ pentru a exercita profesia nu se întâlnește în toate țările¹⁴. Poate nu este un element esențial, dar desigur evită proliferarea organizațiilor individuale¹⁵.

c) *când acesta este independent*¹⁶.

Relația de subordonare dintre consilierul juridic și angajatorul acestuia are, în mod evident, un impact asupra independenței primului.

În această situație se constată diferențe considerabile între diferite țări.

De exemplu, în Ungaria se consideră că acești consilieri juridici, dată fiind calitatea lor de angajați, nu sunt independenți.

În Marea Britanie, consilierul juridic, prin care se înțelege un consilier angajat, face parte integrantă din profesia de avocat, iar aspectul că acesta are statutul de angajat nu se consideră a avea vreun impact asupra menținerii independenței.

Situația pare să fie aceeași și în Turcia.

În Italia, unde consilierii angajați sunt acceptați de lege numai în cazul entităților publice, cu un departament juridic autonom, aceștia fac parte integrantă din profesia de avocat.

Următoarea întrebare care se pune¹⁷ se interferează cu prezența, și va fi abordată în acest capitol pentru că nu privește numai reprezentarea în fața instanțelor, ci și activitatea de consiliere. Într-adevăr, dacă activitatea consilierului juridic angajat, desfășurată în beneficiul angajatorului său poate influența independența sa¹⁸, pare foarte dificil să se admită că independența unui consilier juridic se păstrează în cazul în care acesta acordă asistență juridică și reprezintă în instanță și terțe părți.

d) *când consilierul juridic are posibilitatea de a asista și/sau reprezenta angajatorul său în instanță*¹⁹.

---

¹² Principiu j: auto reglementare.

¹³ „*Conditio sine qua non*”.

¹⁴ De exemplu, există în Polonia, dar nu și în România, în general.

¹⁵ Exemplul organizațiilor de consilieri juridici din România este emblematic.

¹⁶ Principiul a).

¹⁷ Dacă dreptul de a se prezenta în instanță sau lipsa acestuia este esențial pentru a considera profesia de consilier juridic într-o anumită țară ca fiind echivalentă cu cea de avocat.

¹⁸ Chiar dacă unele caracteristici și particularități speciale ale diferitelor jurisdicții pot garanta că există totuși o anumită independență.

¹⁹ Competența profesională: principiul g.

Chiar dacă este cunoscut faptul că în unele state, ca de exemplu Danemarca, cetățenii se pot prezenta personal în fața judecătorului fără a fi asistați de avocat, opinia comună este că posibilitatea de a se prezenta în instanță este esențială pentru categoria avocaților.

Prin urmare, este recomandabil să se considere esențial pentru profesia de consilier juridic, pentru a fi echivalentă cu cea de avocat, dreptul de a se prezenta în instanță, atât în cauze civile, cât și în cauze penale.

e) când există obligația de a păstra confidențialitatea și secretul profesional²⁰, de a evita conflictul de interese²¹, de a respecta onoarea și demnitatea profesiei sale²².

Primele semne ale unei tendințe de dereglementare a profesiei de avocat și de consilier juridic au apărut în urmă crizei financiare din anii 2008-2012. Astfel, Banca Centrală Europeană, Comisia Europeană și F.M.I. au oferit Greciei, Irlandei și Portugaliei, victime ale crizei, ajutor financiar, cu condiția de a se angaja, pe termen mediu, pe calea unor reforme economice drastice, care privesc, printre altele, profesia de avocat și jurist. Aceste reforme prevăzute în țările aflate sub tutelă, menționate mai sus, dar avute în vedere și pentru alte țări aflate în dificultăți, cum ar fi Italia, se sprijină pe o abordare pur economică, fără a se ține seama de contribuția avocaților în societate și în înfăptuirea justiției. Legea italiană a stabilității²³, a creat societatea interprofesională de capital, în cadrul căreia activează avocați și non avocați, care pot deține majoritatea și controlul societății. Confruntat cu amploarea mobilizării Consiliului Barourilor Europene²⁴, guvernul Monti a emis un decret²⁵ conform căreia, majoritatea capitalului și a dreptului de vot trebuie deținute de avocați, sub sancțiunea dizolvării societății. Alertate de aceste dificultăți, CCBE și Asociația Baroului American²⁶ au adresat, la sfârșitul anului 2011, o scrisoare comună Președintei Fondului Monetar Internațional, doamna Christine Lagarde. De asemenea, Uniunea Internațională a Avocaților, s-a adresat domnului Mario Monti, prim-ministru al Italiei, solicitându-i să revină asupra unora dintre reformele profesiei de avocat, cum ar fi, de exemplu, introducerea „Structurilor Alternative de Afaceri” („*Alternative Business Structures*”)²⁷, structuri de exercitare profesională multidisciplinară, în cadrul cărora capitalul majoritar poate fi deținut de non avocați. Totodată, Președintele Consiliului Național al Barourilor Franceze a manifestat sprijinul avocaților francezi pentru colegii lor italieni, în lupta acestora împotriva acelor reforme care afectează valorile fundamentale ale profesiei, precum independența, prevenirea conflictelor de

---

²⁰ Principiul b.

²¹ Principiul c.

²² Principiul d.

²³ Din 12 noiembrie 2011.

²⁴ CCBE.

²⁵ „Cresci-Italia” n°1/2012 din 24 ianuarie 2012, adoptat prin Legea nr. 27 din 24 martie 2012.

²⁶ ABA.

²⁷ ABS.

interese și secretul profesional, dar și autoreglementarea și oferta de servicii juridice, neafectată de intervenții nejustificabile.

Se impun următoarele precizări cu privire la viitorul profesiei:

Urmare a adoptării unui anumit număr de directive de către Comisia Europeană și a numeroaselor hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, avocații europeni au trebuit să adapteze regulile de organizare a profesiei. Astfel, Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 a consacrat regulile ce vizează facilitarea exercitării permanente a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care a fost dobândit titlul profesional. Libertatea de stabilire se înscrie în cadrul general al liberei circulații a persoanelor, una din libertățile fundamentale consacrate prin Tratatul comunitare, în perspectiva realizării unei piețe interne europene. În timp ce libertatea prestării serviciilor privește, în esență, exercitarea unei activități economice de către o persoană în alt stat membru, fără a se fi stabilit permanent sau temporar, dreptul de stabilire implică o instalare durabilă. Este ceea ce a enunțat Curtea de Justiție a Comunităților Europene²⁸ în decizia Gebhard din 30 noiembrie 1995. Într-adevăr, situația celui stabilit se caracterizează prin faptul că se creează o legătură cu statul primitiv, în timp ce prestatorul de servicii conservă legătura care îl atașează față de statul de origine.

În marea majoritate a țărilor cu sistem „Common law” sau drept anglo-saxon, în opoziție cu statele latine, puternic influențate de dreptul român, avocatură este divizată între „sollicitor”, care consiliază clienții și „barrister”, care este avocatul pledant și deține monopolul pledoariilor. Trebuie însă avut în vedere că sollicitor-ul britanic seamănă cu avocatul de consultanță din țările continentale. Intrată în vigoare în mai multe etape, legea engleză asupra serviciilor «Legal Services Act 2007»²⁹ a suscitat vii dezbateri în plan european. Finalitatea acestei legi rezidă în deschiderea pieței serviciilor juridice, o piață tradițional închisă în Anglia, către alte persoane în afară sollicitorilor și a barristerilor. Liberalizarea este destinată să lărgescă oferta și să permită o scădere a prețurilor. Lanțul de distribuție „Tesco” s-a lansat fără mare succes în această inițiativă, documentele propuse în vederea înregistrării fiind subiectul numeroaselor critici, generând multe litigii. Începând cu raportul prezentat de Șir David CLEMENTI, în decembrie 2004³⁰, Anglia și Țara Galilor au impus, în marș forțat, liberalizarea avocaturii și a serviciilor juridice. Astfel, repartizarea atribuțiilor între „sollicitor” și „barrister” apare din ce în ce mai neclară, o apropiere între cele două profesii fiind în curs. Înfruntarea dintre Common Law și Dreptul Latin, însoțită de deregle-

²⁸ Astăzi Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

²⁹ Poreclită Legea „Tesco” (după numele unui celebru hipermarket englez).

³⁰ Reformă a cadrului reglementat al serviciilor în Anglia și Wales.

mentare, sunt, din păcate, realități ale viitorului nostru apropiat. Cu timpul, solicitor-ii și barrister-ii vor fi în minoritate. Începând cu 6 octombrie 2011, structurile alternative „Alternative Business Structures”³¹ își fac apariția. Prima ABS înregistrată se referă la o importantă societate de pompe funebre, care consideră că propria clientelă nu are doar nevoie de organizarea de funerarii, dar și de servicii juridice. ABS-urile vor regrupa mai mulți profesioniști în poluri de competență³². Juriștii vor putea fi minoritari în planul capitalului. Nu există vreo obligație privind atribuirea unor posturi de conducere în favoarea avocaților. Avem de a face cu structuri comerciale. Autoritățile britanice urmăresc că impactul acestor structuri să nu se limiteze în plan național, ci să se extindă la cel internațional. Impactul asupra profesiei de avocat în statele continentale se poate studia pornind de la premisa că ABS-ul este o structură care favorizează o anumită interprofesionalitate, din faptul asocierii unor novici ai lumii juridice cu profesioniști ai dreptului, în scopul exercitării unei activități de natură comercială. De asemenea, ele permit crearea unor poluri de competență, oferind prestații de bună calitate la prețuri modice.

Această stare de fapt a condus la un anumit succes al acestor ABS, care au fost adoptate în numeroase țări anglo-saxone, precum Anglia, Țara Galilor sau Australia. Se pune problema unei libertăți de stabilire a ABS-rilor în ansamblul teritoriului Uniunii Europene, deci în ansamblul țărilor membre ale Pieței Interne Europene. Trebuie însă amintit că libertatea de stabilire a avocaților, profesie reglementată, este accesibilă doar persoanelor fizice. Astfel, un „sollicitor” membru al unei ABS, înscris într-un barou român, nu va putea exercita pe teritoriul României activitate profesională în numele ABS, în măsura în care regulile ce guvernează pe cele din urmă nu sunt compatibile cu cele consacrate în legislația profesiei de avocat din România. Astfel, un ABS nu va putea înființa un sediu secundar în România, având drept obiect de activitate exercitarea profesiei de avocat, ceea ce oferă o anumită siguranță față de dimensiunea liberalizării profesiei.

În Franța, profesia de avocat a suferit schimbări care au ridicat îngrijorări cu privire la dereglementarea indirectă prin Legea nr. 2015-990 din 6 august 2015 privind creșterea economică³³, activitate și șanse egale adoptată prin Hotărârea Consiliului Constituțional nr. 2015-715 din 6 august 2015 și publicat în Jurnalul Oficial din 7 august 2015.

Mai multe prevederi ale Legii au un impact direct asupra exercitării profesia de avocat.

---

³¹ În continuare „ABS”.

³² Avocați specializați, notari, arhitecți, agenți imobiliari, geometri etc.

³³ Zisă Legea „Macron”.

Acestea sunt prevederile referitoare la exercitarea profesiei în afară ariei geografice în care avocații au dreptul să desfășoare activități profesionale, înființarea de birouri suplimentare, controlul onorariilor, formele de practică a asociațiilor, deținerea capitalului acestora și activități interdisciplinare. Pentru a clarifica impactul acestor noi legi asupra profesiei, Consiliul Național al Baroului Francez³⁴ a publicat rezultatele unui studiu realizat de Ernst & Young pe baza unei investigații a CNBF. Rezultatele acestui studiu confirmă temerile constante exprimate de organele Baroului.

a) Pentru controlul onorariului, contractul de asistență juridică semnat între client și avocat trebuie să precizeze clar criteriile care trebuie luate în considerare la stabilirea onorariului.

b) În ceea ce privește dreptul exclusiv de a numi asistenți sau reprezentanți în fața curții de apel, trebuie menționat că, în Franța, atunci când un avocat este obligat să desfășoare o activitate în afară ariei geografice în care este autorizat avocatul, atunci avocatul trebuie să apeleze la un coleg competent pentru zona în discuție pentru a-l asista.

c) În ceea ce privește înființarea unui „avocat de firmă”, această măsură a stârnit un răspuns unanim din partea avocaților francezi, întrucât statutul avocatului era incompatibil cu cel al angajaților companiei. Apartenența la o firmă presupune existența unei relații de subordonare care afectează independența avocatului, valoare fundamentală a profesiei, în majoritatea capitalului și a drepturilor de vot în practicile profesionale. Pentru avocați, acest lucru nu are sens, deoarece autofinanțarea este o sursă de capital pentru orice companie. În fine, această deschidere de capital este asociată cu o diplomă interdisciplinară, ceea ce duce la o extindere inacceptabilă a privilegiilor altor profesii, în special ale contabilității. Într-adevăr, Legea Macron creează de fapt structuri interdisciplinare care permit avocaților să se conecteze nu numai cu notarii, ci și cu reprezentanții altor profesii³⁵. Este vorba despre avocați în Consiliul de Stat, avocați la Curtea de Casație, executori judecătorești, notari, consilieri în proprietate industrială, specialiști contabili.

Majoritatea capitalului poate fi deținută de practicieni ai oricărei profesii reglementate de lege. Această înseamnă că într-o astfel de structură avocații vor putea avea statutul de acționar minoritar. Cu toate acestea, trebuie menționat că art. 65.2 presupune respectarea principiilor etice ale fiecărei profesii, evitarea conflictelor de interese și incompatibilități și asigurarea faptului că în consiliul de administrație sau consiliul de supraveghere al acelei companii există cel puțin un membru al fiecărei profesii.

În Germania, situația structurilor interdisciplinare este deosebită, mai ales cele în care avocații sunt asociați cu notarii, în landurile aflate lângă Franța și la Berlin,

³⁴ CNBF.

³⁵ Enumerate în articolul 65.2.

aici datorită existenței unei comunități de hughenoți, refugiați din Franța, din secolul al XVI-lea.

De remarcat că scopul acestor asociații se limitează la crearea unei entități – subiect unic al legii fiscale, atribuțiile și expertiză oamenilor fiind strict definite. De exemplu, în situația în care două sau mai multe părți se prezintă în fața unui notar public pentru a întocmi un act de transmitere a drepturilor reale sau a unui testament, iar între părți apar dispute în timpul actului notarial sau după încheierea actului, avocaților care sunt în asociere cu notarii în cauză le este interzis să acorde asistență sau să reprezinte oricare dintre aceste părți în instanță.

În Spania, este posibilă participarea la capitalul social al vreunei forme de organizare profesională de către persoane care nu sunt avocați, dar aceștia din urmă nu pot avea cea mai mare parte din capital. Cu toate acestea, trebuie menționat faptul că legea permite avocatului spaniol să se asocieze sub orice formă permisă de lege, inclusiv să creeze companii având ca obiect de activitate avocatură.

Până în prezent, structuri multidisciplinare nu au fost înființate în Spania că în Italia, Anglia sau Franța.

Situația din Țările de Jos este similară cu cea din Anglia și Țara Galilor, în sensul că cei care nu sunt avocați pot participa la capitalul diferitelor forme de exercitare a acestei profesii.

Nu au nicio distincție specială avocații care își desfășoară activitatea cu contracte de muncă în cabinete de avocatură comercială sau agenții administrative sau cei care dețin calitatea de funcționari publici în agenții administrative și sunt și membri ai baroului.

Se consideră că menținerea caracterului normativ al profesiei de avocat este o trăsătură specifică care deosebește profesiile liberale de alte profesii care beneficiază de libertatea de a presta servicii pe piața internă a Uniunii Europene.

Concluzii

În încheiere arătăm că domeniul pregătirii profesionale este unul dintre cele mai dinamice domenii ale dreptului Uniunii Europene, el făcând obiectul unei serii de acte normative europene, precum și al unei jurisprudențe care devine tot mai bogată.

Articolul 128 din Tratatul CE obligă Consiliul să formuleze principii generale pentru punerea în aplicare a unei politici comune de formare profesională în vederea promovării dezvoltării armonioase a economiei naționale și a pieței comune.

În acest sens amintim și *Procesul de la Copenhaga*, inițiat în anul 2002, care urmărește ameliorarea rezultatelor, calității educației și formării profesionale prin întărirea cooperării la nivel european.

Printre prioritățile acestuia putem enumera:

- a) *consolidarea dimensiunii europene în domeniul educației și formării profesionale;*
- b) *creșterea nivelului de informare, orientare și consiliere, precum și a transparenței privind educația și formarea profesională;*
- c) *dezvoltarea de instrumente pentru recunoașterea și validarea reciprocă a competențelor și calificărilor;*
- d) *îmbunătățirea asigurării calității în domeniul educației și formării profesionale.*

Unul dintre obiectivele considerate esențiale este convergența nivelurilor de pregătire profesională. Educația și formarea profesională pentru o societate bazată pe cunoaștere este una dintre componentele fundamentale ale modelului social european, așa cum a fost formulat de Consiliul European de la Lisabona, în martie 2000, motiv pentru care considerăm că se impune o revizuire a legislației referitoare la exercițiul profesiilor aparținând domeniului juridic, precum aceea de avocat sau jurist, astfel încât acestea să fie în acord cu realitatea și necesitățile sociale și economice din prezent.

Bibliografie

1. Legea nr. 246 din 22 iunie 2006 pentru completarea Legii nr. 514 din 2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic;
2. Statutul profesiei de consilier juridic din 6 martie 2004;
3. Legea nr. 200 din 2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România;
4. Legea nr. 270/22 decembrie 2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat;
5. Regulamentul privind primirea, stagiul și definitivarea în profesia de consilier juridic;
6. Pandelon, Gérald, *Le métier d'avocat en France, Que sais-je, l' Édition Format Kindle*, 2019;
7. Aldo Bulgarelli, *Raport referitor la Statutul Consilierilor Juridici în Europa, Septembrie 2007, Verona, Italia;*
8. Gilles Auzero, Emmanuel Dockes, *Droit du travail, 29-e edition, Dalloz, Paris, 2015;*
9. Romain Schitgen, Joseph Fabor, *Le contract du Travail, Droit et jurisprudence, publication du Ministère du Travail et de L'Emploi, 2010;*
10. <https://www.orientation-education.com/metier/conseiller-juridique>;
11. <https://www.info-juri.fr/role-conseiller-juridique>.